

[Mohr Dam.]

handel med Danmark sker ved tvang, således at man på Færøerne ikke, om man ville, skulle kunne handle med andre lande end Danmark. Dette er ikke rigtigt. Det er nemlig i overensstemmelse med de faktiske forhold, når det anføres og understreges som et stort gode for færingerne, at det står dem frit for at handle med et hvilket som helst land, hvor de finder det gavnligest og mest fordelagtigt at gøre det.

Dette vort frie valg til at drive handel med hvem som helst i et hvilket som helst land forudsætter og er betinget af den meget kulante valutariske holdning, man fra dansk side har indtaget over for Færøerne, idet man fra færøsk side i den danske nationalbank har kunnet — og jeg tvivler ikke på, at man også fremtidig vil kunne — erholde al den fremmede valuta, man ønsker til indkøb just dér, hvor man kan købe billigst, bedst og mest fordelagtigt. Denne den danske nationalbanks og det danske samfunds forstående og velvillige holdning over for det færøske samfund gør vor valutariske stilling ret enestående, særlig i betragtning af, hvad vort ensidige erhverv og vor eksport ellers åbner af handelsmæssige muligheder. Jeg kender intet samfund, der har en friere og valutarisk set bedre funderet stilling, end det færøske samfund har i samhørighed med det danske rige. Selvfølgelig erholder vi ikke den fremmede valuta gratis fra den danske nationalbank. Vi køber den for færøske eller danske penge, som vi har indtjent eller råder over. Men dette altid at kunne købe fremmed valuta, når man har brug for den, er af uvurderlig betydning særlig for vore forretningsfolk, ja, for det færøske samfund i det hele taget.

Det er vel rigtigt, at uddannelsen i det danske sprog, at det intime kendskab, færingerne og danskerne har til hinanden, at rigssamhørigheden og det deraf følgende skæbnefællesskab med danskerne gør det lettest og naturligst for færingerne at handle med og via Danmark. Det samme ville vi gøre med et hvilket som helst land, hvis vi stod i rigsfællesskab med det, uden hensyn til valutariske og andre lovmæssige forpligtelser. Men det er som allerede antydet ikke tvangsmæssige foranstaltninger, der

nøder færingerne til at handle med og via Danmark.

I kraft af den nævnte generøse indstilling, nationalbanken og de danske myndigheder har over for det færøske valutabehov, handler færingerne for øvrigt ikke så lidt med andre fremmede lande, ja, selv med sådanne lande, hvor der ikke findes nogen køber af vore eksportvarer. Som eksempel herpå kan nævnes Frankrig, hvor vi ved hjælp af valuta fra den danske nationalbank har ladet bygge 7 af disse store, moderne langlinefartøjer, skønt Frankrig er et af de lande, hvortil vi ikke eksporterer noget. Med hensyn til skibsbygningen har samme forhold gjort sig gældende i endnu højere grad i Norge. Vi har kunnet bygge en stor del af vor fiskerflåde i dette land, skønt det ikke har været noget markedsland af betydning for vore eksportvarer.

Det har som sagt ligget mig meget på sinde at sætte tingene på plads her. Thi det er af største betydning, at alle er ganske klar over, hvilke valutariske og dermed handelsmæssige muligheder vi har i samarbejde med den danske nationalbank. Fremtidig bør der ikke findes folk på Færøerne, der går i samme vildfarelse som købmanden, der under agitationen til sidste folketingsvalg på et politisk møde åbnede breddesiden med et værre bombardement mod fhv. folketingsmand Johan Nielsen for, at man fra dansk side havde stækket vor handelsmæssige frihed og forhindret os i at handle med andre end danskerne og dermed påført det færøske samfund ubodelig skade.

Forleden dag fandt der en større debat sted i det høje ting om den vanskelige boligsituation her i Danmark. Jeg forstod, at en af de største vanskeligheder i forbindelse med boligbyggeriet var mangelen på arbejdskraft. Den dyre finansiering var selvfølgelig en gene, idet den fordyrede lejlighederne i den grad, at den mindrebedmedlede del af befolkningen havde de største vanskeligheder med at klare huslejen uden større tilskud.

På Færøerne og særlig på de større pladser som i hovedstaden, Thorshavn, brænder boligbyggeriet ikke i mindre grad på end i Danmark. Hvorvidt boligbyggeriet på Færøerne er et overtaget anliggende, er et spørgsmål, der står i disput.